

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metody obliczania oszczędności energii jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz.551), zwanej dalej „ustawą”.

Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 64).

Regulacje prawne dotyczące oceny efektywności energetycznej skupiały się do tej pory na budynkach. Należy do tych przepisów zaliczyć przede wszystkim rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz. U. Nr 43, poz. 346), wydane w szczególności na potrzeby wykonania opisu możliwych wariantów realizacji przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, w celu ubiegania się o przyznanie premii termomodernizacyjnej. Na gruncie ustawy z dnia 21 listopada 2001 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459), przedsięwzięcie termomodernizacyjne rozumiane jest jako:

- 1) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych;
- 2) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki wymienione w pkt 1, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków;
- 3) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków wymienionych w pkt 1;
- 4) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Zagadnienia dotyczące oceny charakterystyki energetycznej budynku zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej (Dz. U. Nr 201, poz. 1240). Przedmiotowe rozporządzenie dotyczy metodologii sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które zawiera określenie wielkości energii w kWh/m²/rok niezbędnej do zaspokojenia różnych potrzeb związanych z użytkowaniem budynku, a także wskazanie możliwych do realizacji robót budowlanych, mogących poprawić pod względem opłacalności ich charakterystykę energetyczną.

Projekt rozporządzenia odwołuje się do powyższych regulacji w zakresie oceny efektywności energetycznej budynków. Natomiast w związku z tym, że przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej jest rozumiane bardzo szeroko, i nie odnosi się jedynie do usprawnień dotyczących budynków, niezbędne było uregulowanie pozostałych kwestii w niniejszym projekcie rozporządzenia.

Celem proponowanej regulacji jest zapewnienie zharmonizowanych zasad mierzenia, obliczania oraz weryfikowania oszczędności energii uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, rozumianego zgodnie z art. 3 pkt 12 ustawy, jako działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, urządzeniu technicznym lub instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii. Ustawa zawiera w art. 17 ust. 1 katalog takich przedsięwzięć.

Zgodnie z § 1 projektu rozporządzenia określa ono:

- 1) szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej;
- 2) wzór karty audytu efektywności energetycznej;
- 3) szczegółowy sposób i tryb weryfikacji audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 4) dane i metody, które mogą być wykorzystywane przy określaniu i weryfikacji uzyskanych oszczędności energii;
- 5) sposób sporządzania oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła, o której mowa w art. 28 ust. 3 ustawy.

Opracowanie zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz danych i metod wykorzystywanych przy określaniu i weryfikacji uzyskanych oszczędności energii ma umożliwić prawidłowe sporządzenie audytu efektywności energetycznej na potrzeby ustawy. Audyt efektywności energetycznej stanowi podstawę do przygotowania deklaracji przetargowej niezbędnej do uczestnictwa w przetargu, w celu uzyskania świadectwa efektywności energetycznej (art. 19 ust. 1 ustawy).

Metoda określania i weryfikowania oszczędności energii powinna zapewniać odpowiednią dokładność wyznaczenia oszczędności energii na drodze pomiarowej, obliczeniowej lub w wyniku połączenia obu tych metod, przy zachowaniu racjonalności poniesionych kosztów w stosunku do wymaganej dokładności. Powinna być oparta na aktualnym stanie wiedzy w zakresie stosowanych obliczeń i pomiarów; zapewnić przejrzystość i łatwą przyswajalność podstaw naukowych stosowanych metod oraz bazować na kanonie dobrych praktyk inżynierskich. Co więcej metoda ta musi umożliwiać uwzględnienie szeregu zmiennych czynników zewnętrznych wpływających na ustalenie oszczędności energii. Audyt efektywności energetycznej powinien być zatem sporządzony przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje do dokonywania tego rodzaju czynności.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy, audyt efektywności energetycznej powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby podmiotu, u którego zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej, lub podmiotu przez niego upoważnionego;
- 2) kartę audytu efektywności energetycznej;
- 3) oznaczenie miejsca lokalizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;

- 4) ocenę stanu technicznego oraz analizę zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji;
- 5) ocenę efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w tym w szczególności określenie osiągniętej oszczędności energii.

Ponadto, zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy, audyt efektywności energetycznej przedkładać Prezesowi URE przez podmiot, u którego dopiero zostanie zrealizowane przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej lub podmiot przez niego upoważniony, powinien zawierać także opis możliwych rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej wraz z oceną opłacalności ekonomicznej tych przedsięwzięć i możliwej do uzyskania oszczędności energii.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 28 ust. 6, rozporządzenie powinno zawierać, m.in. szczegółowy zakres audytu efektywności energetycznej. W związku z tym w § 2 projektu rozporządzenia zostały szczegółowo opisane części dotyczące oceny stanu technicznego oraz analizy zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, jak również odnoszące się do oceny efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia, w szczególności osiągniętej oszczędności energii.

Jedną z najistotniejszych części audytu efektywności energetycznej, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia, jest ocena stanu technicznego oraz analiza zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, których dotyczy przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej. Polega ona na wykonaniu inwentaryzacji technicznej obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, i obejmuje podanie ogólnych danych technicznych, załączenie dokumentacji lub opisu technicznego oraz wskazanie rodzaju urządzenia technicznego lub instalacji i ich parametrów pracy. Diagnoza stanu istniejącego jest niezbędna z punktu widzenia oceny możliwości technicznych i zasadności przeprowadzenia przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, określenia zakresu możliwych do wprowadzenia usprawnień, oceny wielkości zapotrzebowania na energię i potencjału oszczędności. Wskazana część audytu efektywności energetycznej stanowi punkt wyjścia dla pozostałych elementów audytu efektywności energetycznej.

Opis stanu istniejącego oparty jest na wykonaniu pomiarów wielkości fizycznych i parametrów pracy obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji lub na wykonaniu oszacowań zużycia energii przy wykorzystaniu metod analitycznych i uwzględnieniu danych znamionowych lub katalogowych, w przypadku gdy do prawidłowej oceny stanu technicznego lub analizy zużycia energii nie jest konieczne wykonanie ww. pomiarów (§ 2 ust. 2 projektu rozporządzenia). Zarówno oszacowania jak i pomiary powinny uwzględniać wszystkie czynniki wpływające na zużycie energii przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację – czynniki te powinny być wskazane w audycie efektywności energetycznej, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. f tiret pierwsze projektu rozporządzenia. Wyniki pomiarów powinny zawierać ocenę błędów pomiarowych i wewnętrznej spójności tych wyników oraz uzgodnienie wyników pomiarów z oszacowaniami analitycznych, jeżeli zostały wykonane. Do audytu efektywności energetycznej dołącza się również dokumentację pomiarową.

Ponadto, osoba sporządzająca audyt efektywności energetycznej powinna wskazać materiały, z których korzystała przy wykonywaniu tego audytu, w szczególności obowiązujące przepisy, normy oraz opracowania branżowe na temat najlepszych dostępnych technologii lub dobrych praktyk. Jest to niezbędne do weryfikacji audytu, w szczególności jeżeli chodzi o audyt efektywności energetycznej sporządzany w sposób bilansowy, gdzie

osoba sporządzająca go korzysta z odpowiednio udokumentowanej metody obliczeń opartej na ogólnej wiedzy technicznej lub pomiarach (§ 4 ust. 2 projektu rozporządzenia).

Ocena stanu technicznego oraz analiza zużycia energii powinna zakończyć się określeniem całkowitej bazowej wielkości zużycia energii przez obiekt, urządzenie techniczne lub instalację.

Kolejnym elementem, który powinien zawierać audyt efektywności energetycznej jest ocena efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej. Ocena efektów określana jest w stosunku do stanu wyjściowego, zdefiniowanego zgodnie z zasadami, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia. Należy w tej części audytu wskazać szczegółowy opis usprawnień wprowadzonych w ramach zrealizowanego przedsięwzięcia, założenia i źródła danych zastosowane do obliczeń oszczędności energii oraz opis sposobu analizy danych, metody obliczeniowej, zastosowanych modeli matematycznych, jak również opis wzorów, wskaźników i współczynników użytych w tych obliczeniach. W zależności od sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, tj. uproszczonego czy bilansowego, ww. elementy należy rozwinąć bardziej albo mniej szczegółowo. Na przykład przy sporządzaniu audytu efektywności energetycznej w sposób uproszczony dla przedsięwzięcia dotyczącego modernizacji źródeł światła, nie ma uzasadnienia do szczegółowego opisywania usprawnień wprowadzonych w ramach tego przedsięwzięcia albo metody obliczeniowej i zastosowanych modeli matematycznych, ponieważ mają one charakter mało skomplikowany i opierają się na jednym wzorze określonym w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia.

Jeżeli osoba sporządzająca audyt efektywności energetycznej korzystała z programów komputerowych przy obliczeniach oszczędności energii należy wskazać te programy.

Ta część audytu efektywności energetycznej powinna zawierać wyniki obliczeń, w szczególności określenie średniorocznej oszczędności energii oraz wnioski wskazujące na zasadność wyboru przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

Ponadto zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, do audytu efektywności energetycznej powinna być również dołączona karta tego audytu, sporządzona zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia. Zamieszcza się w niej podstawowe informacje dotyczące realizowanego przedsięwzięcia, tj. w szczególności jego opis, uzyskiwane oszczędności energii, datę zakończenia przedsięwzięcia, oraz dane podmiotu sporządzającego audyt efektywności energetycznej. Zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy karta audytu efektywności energetycznej wraz z wydanym świadectwem efektywności energetycznej jest zamieszcza przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia, audyt efektywności energetycznej dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, które dopiero zostanie zrealizowane, powinien zawierać opis możliwych rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej wraz z oceną opłacalności ekonomicznej tych przedsięwzięć i możliwej do uzyskania oszczędności energii. Zawartość tej części audytu efektywności energetycznej uzależniona jest od sposobu sporządzania audytu – czy jest to sposób uproszczony czy bilansowy.

Zgodnie z § 3 pkt 1 projektu rozporządzenia w audycie efektywności energetycznej należy wskazać dopuszczalne z technicznego punktu widzenia i uzasadnione ekonomicznie rodzaje i warianty realizacji przedsięwzięć, uwzględniając zastosowanie różnych technologii.

Każdy rodzaj i wariant przedsięwzięcia należy szczegółowo opisać pod kątem planowanych usprawnień oraz możliwej do uzyskania oszczędności energii.

Audyt efektywności energetycznej poza funkcją identyfikacji potencjału w zakresie możliwości zmniejszenia zużycia energii, przy zachowaniu parametrów użytkowych i funkcji obiektu, instalacji lub urządzenia technicznego, dostarcza również informacje o opłacalności ekonomicznej każdego z branych pod uwagę rodzajów i wariantów realizacji przedsięwzięć usprawniających. W ramach oceny opłacalności ekonomicznej należy zatem wskazać w szczególności koszty inwestycyjne przedsięwzięcia, przyjęte aktualne i prognozowane ceny paliw lub energii oraz przewidywany okres zwrotu inwestycji.

Zgodnie z § 3 pkt 3 lit a, b i d projektu rozporządzenia, w audycie efektywności energetycznej należy wskazać przyjęte założenia i źródła danych zastosowane do obliczeń oszczędności energii oraz opisać sposób analizy danych, metodę obliczeniową i zastosowane modele matematyczne oraz wzory, wskaźniki i współczynniki użyte w tych obliczeniach. Jeżeli osoba sporządzająca audyt efektywności energetycznej korzystała z programów komputerowych przy obliczeniach oszczędności energii, należy wskazać te programy.

Ta część audytu efektywności energetycznej powinna wskazywać wyniki obliczeń oraz wnioski z nich wynikające, dotyczące wyboru optymalnego wariantu lub rodzaju przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

Zawartość audytu efektywności energetycznej, którą określa § 3 projektu rozporządzenia, w dużej mierze jest zależna od sposobu sporządzania tego audytu. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy, niniejsze rozporządzenie powinno określać nie tylko szczegółowy zakres, ale również i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej.

Wyróżniamy dwa sposoby sporządzania audytu efektywności energetycznej:

- 1) bilansowy, który został określony w § 4 projektu rozporządzenia; oraz
- 2) uproszczony, uregulowany w § 5 projektu rozporządzenia, możliwy do wykonania tylko dla określonych w projekcie rozporządzenia przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej jest uzależniony przede wszystkim od złożoności przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, dla którego jest wykonywany, ale również od tego, czy chcemy wykazywać oszczędności energii oparte na szczegółowych, długotrwałych i złożonych pomiarach, czy na szacunkach nie dopuszczających ryzyka zawyżenia tych oszczędności. Ze względu na zakres i różnorodność, jak również złożoność przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz z uwagi na ich specyfikę i konieczność uwzględnienia relacji pomiędzy nakładami pracy na identyfikację potencjału oszczędności energii a potencjalnie możliwymi do uzyskania oszczędnościami, występuje konieczność rozróżnienia i uwzględnienia zróżnicowania pomiędzy sposobami sporządzania audytów.

Dla przedsięwzięć mniej skomplikowanych, określonych w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia, zaproponowana została możliwość sporządzenia audytu efektywności energetycznej w sposób uproszczony, zgodnie z metodami wskazanymi w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia. Sporządzenie audytu w sposób uproszczony dla tych przedsięwzięć ma charakter fakultatywny, ponieważ może być dla nich sporządzony audyt efektywności energetycznej w sposób bilansowy, wymagający wykonania pełnego bilansu energetycznego audytowanego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji. Audyt uproszczony traktowany jest jako wyjątek od zasady, którą jest sporządzanie audytu

bilansowego dla wszystkich przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. Audyt uproszczony dotyczy inwestycji rozproszonych o niewielkim „ziarnie” oszczędności energii oraz inwestycji prostych z technicznego i analitycznego punktu widzenia, dla których wykonanie uproszczonych obliczeń jest możliwe i nie powoduje istotnych odstępstw od rzeczywistego stanu użytkowania energii, a wyliczone oszczędności z dokładnością do przyjętych założeń odpowiadają oszczędnościom rzeczywistym. Możliwość sporządzenia audytu uproszczonego ogranicza się wyłącznie do przypadków wskazanych w projekcie rozporządzenia. Zgodnie z załącznikiem nr 2 audyt taki może być sporządzony dla następujących przedsięwzięć:

- 1) ocieplenie ściany zewnętrznej, dachu lub stropodachu;
- 2) ocieplenie stropu pod nieogrzewanym poddaszem;
- 3) ocieplenie stropu nad piwnicą;
- 4) wymiana lub modernizacja stolarki okiennej;
- 5) wymiana lub modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej;
- 6) modernizacja opraw oświetleniowych lub źródeł światła;
- 7) wymiana urządzeń przeznaczonych do użytku domowego (pralki, suszarki, zmywarki do naczyń, chłodziarki, piekarniki);
- 8) wymiana urządzeń IT;
- 9) wymiana napędów do urządzeń, w szczególności silników elektrycznych o mocy znamionowej do 100 kW;
- 10) racjonalne użytkowanie energii w mieszkalnych budynkach pasywnych.

Przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej bardziej złożone, składające się w rzeczywistości z wielu przedsięwzięć wymagają zawsze wykonania audytu w sposób bilansowy.

Złożoność przedsięwzięcia, dla którego sporządza się audyt efektywności energetycznej w sposób bilansowy pociąga za sobą trudności standaryzacyjne. W przypadku audytu sporządzanego w sposób uproszczony możliwe jest podanie pewnych algorytmów uproszczonych umożliwiających podstawową identyfikację potencjału oszczędności energii. W załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia przedstawiono propozycję metod i danych niezbędnych do sporządzania audytu efektywności energetycznej w sposób uproszczony. Załącznik ten zawiera odpowiednio przetworzone formuły, wprowadza mnożniki i współczynniki korekcyjne dla modernizacji elementów budynku, zastosowania budynków pasywnych oraz wymiany urządzeń AGD, IT i napędów do urządzeń. Wzory przedstawione w ww. załączniku umożliwiają bezpośrednie obliczenie ilości energii zaoszczędzonej przy zastosowaniu poszczególnych środków poprawy efektywności energetycznej z uwzględnieniem standardowych warunków użytkowania i średnich warunków pogodowych odpowiadających polskiemu klimatowi.

W przypadku audytu sporządzanego w sposób bilansowy możliwe jest jedynie określenie ogólnych wytycznych i zasad, co do zawartości i metod obliczeniowych. Zgodnie z § 4 ust. 2 projektu rozporządzenia, audyt efektywności energetycznej sporządzany w sposób bilansowy wykonuje się przy zastosowaniu odpowiednio udokumentowanej metody obliczeń opartej na ogólnej wiedzy technicznej lub pomiarach. Przepis ten zawiera również ogólne wytyczne dotyczące sporządzania audytu efektywności energetycznej dla różnych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w szczególności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459), modernizacji oświetlenia, procesu technologicznego lub produkcyjnego, ograniczenia strat energii elektrycznej w transformatorach, itd.

Zgodnie z § 6 projektu rozporządzenia, audyt efektywności energetycznej jest sporządzany w języku polskim, w formie pisemnej, przy czym stosuje się w nim oznaczenia graficzne i literowe określone w Polskich Normach lub inne objaśnione w legendzie audytu. Audyt efektywności energetycznej oprawia się w okładkę formatu A4, w sposób uniemożliwiający jego zdekompletowanie, a wszystkie strony audytu i załączniki są ponumerowane według kolejności.

Projekt rozporządzenia określa również szczegółowy sposób i tryb weryfikacji audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy. Zgodnie z tym przepisem Prezes URE dokonuje albo zleca dokonanie innym podmiotom wyłonionym na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, wyrywkowej weryfikacji audytu efektywności energetycznej przedkładanego wraz deklaracją przetargową w celu przystąpienia do przetargu, lub audytu efektywności energetycznej potwierdzającego oszczędność energii uzyskaną w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej.

Kwestie dotyczące weryfikacji audytu efektywności energetycznej zostały uregulowane w § 7 – 9 projektu rozporządzenia. Weryfikacji dokonuje weryfikator, czyli Prezes URE lub podmiot któremu została ona zlecona. Weryfikacja audytu efektywności energetycznej w pierwszym etapie polega na sprawdzeniu kompletności dokumentów wchodzących w skład audytu efektywności energetycznej, zgodnie z art. 28 ust. 1-5 ustawy. Etap ten rozpoczyna się z dniem otrzymania przez weryfikatora audytu efektywności energetycznej i nie powinien trwać dłużej niż 14 dni roboczych. W razie stwierdzenia niekompletności dokumentów, podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy, jest informowany o konieczności dokonania uzupełnień w wyznaczonym przez weryfikatora terminie. Opisany etap weryfikacji ma charakter formalnego sprawdzenia zawartości audytu efektywności energetycznej. Sprawdzenie pod kątem merytorycznym następuje w etapie drugim weryfikacji, nazwanym etapem właściwym. Zgodnie z § 8 ust. 5 projektu rozporządzenia, etap ten następuje po zakończeniu etapu wstępnego lub po dokonaniu uzupełnień przedstawionych do weryfikacji dokumentów. Etap właściwy weryfikacji nie może trwać dłużej niż 30 dni roboczych. W ramach tego etapu weryfikator ocenia audyt pod kątem zgodności z wymaganiami określonymi w projekcie rozporządzenia, tj.:

- 1) prawidłowości oceny stanu technicznego oraz analizy zużycia energii obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji będących przedmiotem audytu efektywności energetycznej;
- 2) poprawności opisu możliwych rodzajów przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz oceny opłacalności ekonomicznej tych przedsięwzięć i możliwej do uzyskania oszczędności energii;
- 3) prawidłowości oceny efektów uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, w szczególności określenia osiągniętej oszczędności energii;
- 4) prawidłowości wykonanych obliczeń.

Na podstawie § 9 projektu rozporządzenia weryfikacja kończy się wystawieniem przez weryfikatora pisemnej oceny weryfikacyjnej zawierającej stwierdzenie, czy jest ona pozytywna, czy negatywna. Ocena weryfikacyjna wymaga pisemnego uzasadnienia.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym, projekt rozporządzenia powinien określać sposób sporządzania oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła, o której mowa w art. 28 ust. 3 ustawy. Ocena efektywności energetycznej dostarczania ciepła jest sporządzana

w formie audytu efektywności energetycznej dostarczania ciepła, o którym mowa w art. 28 ust. 3 ustawy. Jest ona wykonywana w celu porównania efektywności energetycznej dostarczania ciepła, do danego obiektu budowlanego, za pomocą sieci ciepłowniczej i indywidualnego źródła ciepła. Zgodnie z postanowieniami art. 28 ust. 4 ustawy do tego rodzaju audytu nie stosuje się art. 28 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy.

Zgodnie z § 10 projektu rozporządzenia, sporządzenie oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła w pierwszej kolejności polega na wyznaczeniu procentowego udziału ciepła dostarczonego w ciągu roku kalendarzowego do danej sieci ciepłowniczej, wytworzonego w odnawialnych źródłach energii, ciepła użytkowego w kogeneracji lub ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych w łącznej ilości ciepła dostarczanego do tej sieci w ciągu roku kalendarzowego. W przypadku gdy okaże się, że udział ten nie jest mniejszy niż 75 %, wyznacza się wskaźniki nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej dla indywidualnego źródła ciepła oraz sieci ciepłowniczej, oraz wskazuje na ich podstawie, który sposób dostarczania ciepła zapewnia większą efektywność energetyczną. Sposób wyznaczania procentowego udziału ciepła oraz wskaźników nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej został określony w załączniku nr 4 do projektu rozporządzenia.

Przepis końcowy projektu rozporządzenia stanowi, iż przepisy rozporządzenia wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, z chwilą przekazania go do konsultacji i uzgodnień międzyresortowych.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metody obliczania oszczędności energii jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Przepisy projektu rozporządzenia oddziałują przede wszystkim na osoby, które będą sporządzały audyt efektywności energetycznej wykorzystując zawarte w niniejszym rozporządzeniu dane i metody niezbędne do określenia oszczędności energii uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej. W projekcie rozporządzenia określono również szczegółowy zakres i sposób sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz wzór karty audytu efektywności energetycznej – informacje niezbędne do prawidłowego sporządzenia tego audytu. Ponadto przy sporządzaniu oceny efektywności energetycznej dostarczania ciepła audytor będzie korzystał z uregulowanego w rozporządzeniu sposobu wyznaczania wskaźnika nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej dla indywidualnego źródła ciepła oraz sieci ciepłowniczej.

Ponadto projekt rozporządzenia dotyczy również podmiotów, które będą prowadziły szkolenia dla sporządzających audyty efektywności energetycznej, w szczególności firm szkoleniowych, jednostek akademickich, stowarzyszeń naukowo-technicznych, instytutów badawczych, itd. Program szkoleń powinien zawierać zagadnienia dotyczące, m.in. metody obliczania oszczędności energii oraz zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, określone w niniejszym rozporządzeniu.

Przepisy rozporządzenia określają również szczegółowy sposób i tryb weryfikacji audytu efektywności energetycznej, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej. Regulacje te będą istotne dla osób dokonujących weryfikacji audytów efektywności energetycznej, które zostały przedłożone Prezesowi URE w związku z udziałem w przetargu organizowanym w celu uzyskania świadectwa efektywności energetycznej.

Przepisy rozporządzenia oddziałują również na podmioty, które będą zlecały wykonanie audytu efektywności energetycznej dla danego przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej. Zgodnie z ustaleniami Ministerstwa Gospodarki, koszt audytu energetycznego sporządzanego w celu ubiegania się o uzyskanie premii termomodernizacyjnej, zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, oscyluje w granicach 500 - 3 000 zł za jeden audyt energetyczny¹. Niemniej jednak audyty te dotyczą jedynie przedsięwzięć związanych z przebudową lub remontem budynków. W niektórych przypadkach audyt efektywności energetycznej może dotyczyć przedsięwzięć bardziej złożonych, realizowanych w sektorze przemysłu, a koszt jego sporządzenia jest w chwili obecnej trudny do oszacowania (może wynosić nawet kilkanaście tysięcy złotych).

II Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronach internetowych Ministerstwa Gospodarki, zgodnie z art. 5 i 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), z chwilą przekazania go do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

¹ Informacje uzyskane od Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A.

Projekt rozporządzenia na etapie wstępnych prac, był roboczo konsultowany z ekspertami w dziedzinie energetyki i efektywności energetycznej z Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A., Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych oraz CECED Polska.

W ramach konsultacji społecznych, projekt rozporządzenia został przesłany do związków zawodowych i organizacji pracodawców, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* i art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o organizacjach pracodawców*. Stanowisko wobec projektu ustawy zgłosili PKPP Lewiatan oraz Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie:

- 1) konieczności sporządzania audytu efektywności energetycznej dla przedsięwzięć zrealizowanych przed przystąpieniem do przetargu;
- 2) niecelowości podawania okresu uzyskiwania oszczędności energii dla poszczególnych przedsięwzięć;
- 3) nieprecyzyjnego określenia sposobu sporządzania audytu dla przedsięwzięcia polegającego na modernizacji oświetlenia;
- 4) wymogu przedstawiana w audycie prognozowanych cen energii w ramach sporządzania oceny opłacalności ekonomicznej przedsięwzięcia;
- 5) niecelowości nakładania na audytora obowiązku wyznaczania w audycie efektów ekologicznych;
- 6) braku procedury odwoławczej od negatywnej oceny weryfikacyjnej audytu;
- 7) braku lub konieczności skorygowania jednostek w jakich wyrażane mają być niektóre wielkości w załączniku nr 3 do projektu rozporządzenia;
- 8) niecelowości wykonywania przez audytora analiz porównawczych możliwych wariantów i rodzajów przedsięwzięć
- 9) uzupełnienia tabeli w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia o inne działania związane z modernizacją budynku.

Projekt rozporządzenia został ponadto przesłany do: Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A., Narodowej Agencji Poszanowania Energii S.A., Fundacji Poszanowania Energii, Fundacji na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, Polskiej Federacji Rynku Nieruchomości, Instytutu Gospodarki Nieruchomościami, Stowarzyszenia Polskich Energetyków, Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Zrzeszenia Audytorów Energetycznych, Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych, CECED Polska.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa*, w ramach konsultacji społecznych, uwagi na urzędowym formularzu przesłały następujące podmioty:

- 1) Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki;
- 2) Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii;
- 3) Stowarzyszenie Elektryków Polskich;
- 4) Fundacja Poszanowania Energii;
- 5) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
- 6) CECED Polska;
- 7) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie;
- 8) Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.;

- 9) Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar” Sp. z o.o.;
- 10) EWE Energia Sp. z o.o.

Uwagi powyższych podmiotów zostały częściowo uwzględnione w treści rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia został przekazany do uzgodnień międzyresortowych pismem z dnia 2 maja 2012 r. W ramach uzgodnień międzyresortowych uwagi przesłały następujące podmioty:

- 1) Główny Urząd Miar;
- 2) Polski Komitet Normalizacyjny;
- 3) Minister Obrony Narodowej;
- 4) Minister Finansów;
- 5) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 6) Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej;
- 7) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa;
- 8) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki;
- 9) Rządowe Centrum Legislacji.

W celu uzgodnienia przesłanych do projektu rozporządzenia uwag, w dniu 13 czerwca 2012 r. została zorganizowana konferencja uzgodnieniowa. W wyniku tego spotkania Ministerstwo Gospodarki skorygowało treść projektu rozporządzenia uwzględniając większość ze zgłoszonych uwag.

Projekt rozporządzenia był przedmiotem obrad Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2012 r. Uwagi do projektu rozporządzenia zgłosiło województwo lubelskie, województwo małopolskie oraz Mazowiecka Agencja Energetyczna. Uwagi te w zdecydowanej większości zostały uwzględnione. Projekt rozporządzenia został przyjęty przez Zespół ds. Infrastruktury, który otrzymał upoważnienie od Komisji do wyrażenia opinii wiążącej w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych, wyrażoną w piśmie z dnia 14 maja 2012 r. znak DPUE-920-545-12/mn/1, projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metody obliczania oszczędności energii jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem że powinien zawierać odniesienie do dyrektywy 2006/32/WE, którą transponuje. Przedmiotowe zastrzeżenie zostało uwzględnione.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji przekazano do zaopiniowania OSR do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, która wskazała, że należy ją uzupełnić o wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz oszacowanie liczby audytów, które będą weryfikowane, kosztów związanych z tą weryfikacją, poniesionych przez Prezesa URE, jak również kosztów, jakie ponosić będą podmioty zlecające wykonanie audytu dla poszczególnych rodzajów przedsięwzięć.

III Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowego projektu rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki dla budżetu państwa mogą być natomiast spowodowane koniecznością zlecenia przez Prezesa URE dokonywania wyrywkowej weryfikacji audytów efektywności energetycznej na zasadzie określonej w art. 23 ust. 1 ustawy. Zgodnie z tym przepisem Prezes URE dokonuje weryfikacji albo zleca jej dokonanie innym podmiotom wyłoniomym na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. Wobec wskazanego przez URE niewystarczającego fachowego zaplecza pracowników, którzy mogliby podjąć się takiej weryfikacji, istnieje konieczność zlecenia jej dokonywania podmiotom profesjonalnym zajmującym się oceną efektywności energetycznej przedsięwzięć.

Zgodnie z ustaleniami Ministerstwa Gospodarki, koszt weryfikacji audytów energetycznych sporządzanych w celu ubiegania się o uzyskanie premii termomodernizacyjnej, zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, oscyluje w granicach 600 zł za jeden audyt energetyczny¹. Niemniej jednak audyty te dotyczą jedynie przedsięwzięć związanych z przebudową lub remontem budynków. Audyty efektywności energetycznej w niektórych przypadkach będą dotyczyły skomplikowanych przedsięwzięć realizowanych w sektorze przemysłu, gdzie koszt weryfikacji będzie mógł sięgać nawet kilku tysięcy złotych. Na potrzeby oszacowań można przyjąć średni koszt weryfikacji audytu efektywności energetycznej na poziomie 3 tys. zł. Na podstawie szacunków dokonanych przez Ministerstwo Gospodarki na etapie procedowania projektu ustawy o efektywności energetycznej liczba podmiotów zobligowanych do uzyskania świadectw efektywności energetycznej w danym roku wynosi około 1600. Część z tych podmiotów wywiąże się z obowiązku uiszczając opłatę zastępczą (na potrzeby oszacowań przyjmuje się 10%), natomiast część złoży u Prezesa URE deklarację przetargową wraz z audytem w celu uzyskania świadectwa efektywności energetycznej. Do przetargu będą również przystępowały podmioty, które nie są zobligowane do uzyskania świadectw, ale ich liczba jest w chwili obecnej trudna do oszacowania. Zakładając, że Prezes URE zleci do zweryfikowania 40 % otrzymanych audytów (co wydaje się liczbą optymalną w związku z wytyczną ustawową, że weryfikacja ma być wyrywkowa), a średni koszt weryfikacji wyniesie około 3 tys. zł za jeden audyt, koszt wyrywkowej weryfikacji audytów wyniesie około 1 728 tys. zł. rocznie. Należy podkreślić, że jest to szacunkowy koszt weryfikacji audytów efektywności energetycznej przedkładanych jedynie przez podmioty zobowiązane. Niemniej jednak, w ramach wyrywkowej weryfikacji Prezes URE może regulować odsetek sprawdzanych audytów w zależności od ich liczby.

IV Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Należy oczekiwać, że wpływ projektu rozporządzenia na rynek pracy będzie pozytywny. Zakłada się, że wejście w życie przedmiotowej regulacji powinno spowodować zwiększenie zapotrzebowania na usługi związane ze sporządzaniem audytu efektywności energetycznej. Można spodziewać się rozwoju rynku usług tego rodzaju, co powinno również

¹ Informacje uzyskane od Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A.

przyczynić się do zwiększenia liczby miejsc pracy w firmach prowadzących tego typu działalność.

V Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przepisy projektu rozporządzenia nie zawierają bezpośrednich odniesień do konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości, w tym funkcjonowania przedsiębiorstw. Niemniej jednak audyty efektywności energetycznej sporządzane dla przedsiębiorstw przyczynią się z pewnością do podniesienia efektywności energetycznej procesów przemysłowych i produkcyjnych, co wpłynie na podniesienie konkurencyjności tych przedsiębiorstw na rynku.

VI Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Przepisy projektu rozporządzenia nie zawierają wprost odniesień do poszczególnych regionów, jednakże jak już wcześniej wskazano, wystąpi pozytywne oddziaływanie projektu rozporządzenia na rozwój rynku usług związanych ze sporządzaniem audytów efektywności energetycznej. To z kolei będzie pozytywnie oddziaływać na lokalne rynki pracy.